CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL JULIANE KOKOTT prezentate la 18 iulie 2007 [1]

I — Introducere

1. Dreptul italian prevede o metodă eficientă de conservare și obținere a mijloacelor de probă pentru dovedirea încălcării drepturilor de proprietate intelectuală. La cererea titularului dreptului protejat, instanța competentă are posibilitatea – chiar anterior formulării acțiunii în cauza principală și fără ascultarea părții adverse – de a solicita „descrierea" (descrizione) obiectului aflat la originea pretinsei încălcări. Descrierea este realizată de către un executor judecătoresc asistat, dacă este cazul, de un expert; acesta examinează obiectul, înscrie date cu privire la acesta și poate reține documente și eșantioane cu privire la obiect.

2. Tribunale Civile di Genova a adresat o cerere de comisie rogatorie autorității competente din Regatul Unit, pentru ca aceasta să procedeze la un act de cercetare corespunzător, în legătură cu elemente de probă aflate în Regatul Unit. Instanța solicitată a refuzat executarea cererii cu motivarea că astfel de măsuri nu ar corespunde practicii sale.

3. Tribunale, prin cererea sa, solicită să se clarifice dacă o măsură precum descrierea, conform dreptului italian, poate fi calificată drept obținere de probe a cărei executare poate fi solicitată de o instanță dintr-un stat membru instanței unui alt stat membru având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială [2].

4. Astfel cum rezultă din observațiile statelor membre, în sistemele juridice naționale există concepții diferite cu privire la cerințele care trebuie stabilite pentru obținerea probelor și la rolul care revine instanțelor în cadrul acestei proceduri. Această situație generează și păreri divergente cu privire la

1 — Limba originală: germana.

2 — JO L 174, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 138.

domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001, pe care Curtea trebuie să îl interpreteze pentru prima dată în prezenta speță.

II — Cadrul juridic

A — *Acorduri internaționale*

5. Convenția de la Haga din 18 martie 1970 privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială (denumită în continuare „Convenția de la Haga privind obținerea de probe") se aplică numai între 11 state membre ale Uniunii Europene, între care se numără Italia și Regatul Unit [3]. Articolul 1 din Convenția de la Haga privind obținerea de probe are următorul cuprins:

„(1) În materie civilă sau comercială, autoritatea judiciară a unui stat contractant poate, conform dispozițiilor legislației sale, să ceară prin comisie rogatorie autorității competente a unui alt stat contractant să obțină probe, precum și alte acte judiciare.

(2) O comisie rogatorie nu poate fi cerută pentru a permite părților să obțină mijloace de probă care să nu fie destinate folosirii într-o procedură în curs sau viitoare.

(3) Expresia «alte acte judiciare» nu se referă nici la notificarea sau comunicarea de acte judiciare, nici la măsurile conservatorii sau de executare."

6. Articolul 50 din Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (Acordul TRIPS) [4] conține următoarea reglementare cu privire la măsuri provizorii în caz de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală:

„(1) Autoritățile judiciare sunt competente să dispună adoptarea de măsuri provizorii rapide și eficiente,

a) pentru a împiedica ca un act care încalcă un drept de proprietate intelectuală să fie comis și, în special, pentru a

3 — A se vedea lista statelor contractante care au participat la Conferința de la Haga privind dreptul internațional privat, accesibilă la adresa http://www.hcch.net

4 — Acordul TRIPS *(Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights)* reprezintă anexa 1C la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului, aprobat în numele Comunității referitor la domeniile de competența sa prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3).

împiedica introducerea, în circuitele comerciale de competența lor, de mărfuri, inclusiv de mărfuri importate imediat după vămuire;

b) pentru a păstra elemente de probă pertinente referitoare la această pretinsă încălcare.

(2) Autoritățile judiciare sunt competente să adopte măsuri provizorii în absența părții (*inaudita altera parte*) în cazurile în care acest lucru este necesar, în special atunci când orice întârziere este de natură să cauzeze un prejudiciu ireparabil titularului dreptului sau când există riscul demonstrabil de distrugere a elementelor de probă.

[...]"

B — *Dreptul comunitar*

7. Regulamentul nr. 1206/2001 [5], care, conform articolului 21, prevalează, în ceea ce privește domeniul său de aplicare, asupra Convenției de la Haga privind obținerea de probe, reglementează la articolul 1 domeniul său de aplicare după cum urmează:

„(1) Prezentul regulament se aplică în materie civilă sau comercială, atunci când instanța unui stat membru, în conformitate cu dispozițiile legislative ale statului respectiv, solicită:

(a) instanței competente a unui alt stat membru să procedeze la un act de cercetare sau

(b) să procedeze direct la un act de cercetare într-un alt stat membru.

(2) Cererea nu trebuie să vizeze obținerea de mijloace de probă care nu sunt menite să fie utilizate într-o procedură judiciară angajată sau care urmează a fi angajată.

[...]"

5 — Conform articolului 3 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Regatul Unit și Irlanda au comunicat că doresc să participe la adoptarea și aplicarea acestui regulament [considerentul (21) al Regulamentului nr. 1206/2001].

8. Capitolul II din acest regulament reglementează transmiterea și executarea cererilor. Principalele dispoziții au următorul conținut:

„Articolul 4

Forma și conținutul cererii

(1) Cererea se efectuează folosind formularul A sau, unde este cazul, formularul I din anexă. Acesta conține următoarele detalii:

(a) instanța solicitantă și, dacă este cazul, instanța solicitată;

(b) numele și adresa părților și, dacă este cazul, reprezentanții lor;

(c) natura și obiectul cauzei și o expunere sumară a faptelor;

(d) actul de cercetare ce urmează să fie îndeplinit;

(e) în cazul în care o cerere se referă la audierea unei persoane:

— numele și adresa persoanelor care urmează să fie audiate;

— întrebările ce se pun persoanelor care urmează să fie audiate sau faptele asupra cărora acestea trebuie să fie audiate;

— dacă este cazul, menționarea dreptului de refuz de depunere a mărturiei conform legislației statului membru al instanței solicitante;

— cererea de mărturie sub jurământ sau pe proprie răspundere și orice formă specială care urmează a fi utilizată;

— dacă este cazul, orice alte informații pe care instanța solicitantă le consideră necesare;

(f) în cazul unei cereri referitoare la un alt act de cercetare, documentele sau alte obiecte ce urmează a fi examinate;

(g) dacă este cazul, cererea prevăzută la articolul 10 alineatele (3) și (4) și articolele 11 și 12 și orice informații necesare aplicării acestor dispoziții.

[...]"

„*Articolul 7*

Primirea cererii

(1) În termen de șapte zile de la primirea cererii, instanța competentă solicitată trimite instanței solicitante o confirmare de primire, folosind formularul B din anexă. În cazul în care cererea nu îndeplinește condițiile prevăzute în articolele 5 și 6, instanța solicitată menționează acest lucru pe confirmarea de primire.

(2) În cazul în care executarea unei cereri făcute prin intermediul formularului A din anexă, care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 5, nu intră în competența instanței către care a fost transmisă, aceasta din urmă înaintează cererea instanței competente a statului membru din care face parte și informează instanța solicitantă despre aceasta folosind formularul A din anexă."

„*Articolul 10*

Dispoziții generale privind executarea cererii

[...]

(2) Instanța solicitată execută cererea în conformitate cu dreptul statului membru din care face parte.

(3) Instanța solicitantă poate solicita ca executarea cererii să aibă loc în conformitate cu o procedură specială prevăzută de legislația statului membru din care face parte, prin intermediul formularului A din anexă. Instanța solicitată se conformează acestei cereri cu condiția ca procedura să nu fie incompatibilă cu legislația statului membru din care provine sau din motive de dificultăți

practice majore. Dacă instanța solicitată nu se conformează cererii din unul din aceste motive, aceasta informează instanța solicitantă prin intermediul formularului E din anexă.

[...]"

„*Articolul 13*

Măsuri de constrângere

Dacă este necesar, instanța solicitată aplică măsurile de constrângere corespunzătoare pentru executarea cererii în situațiile și în măsura în care acestea sunt prevăzute în legislația statului membru al instanței solicitate pentru îndeplinirea unei cereri făcute în același scop de către o autoritate națională sau de una din părțile implicate.

Articolul 14

Refuzul de executare

[...]

(2) Pe lângă motivele prevăzute la alineatul (1), executarea unei cereri nu poate fi refuzată decât dacă:

(a) cererea nu intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament conform articolului 1;

b) executarea cererii în conformitate cu legislația statului membru al instanței solicitate nu intră în atribuțiile puterii judiciare;

[...]

(3) Executarea nu poate fi refuzată de către instanța solicitată doar pe motiv că în conformitate cu legislația statului membru o instanță a statului membru respectiv are competență exclusivă asupra cauzei respective sau că legislația statului membru respectiv nu admite dreptul de acțiune prevăzut în cerere.

[...]"

9. În plus, trebuie să ne referim la Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind

respectarea drepturilor de proprietate intelectuală [6] (denumită în continuare „Directiva 2004/48"). Această directivă, care trebuia transpusă de către statele membre până la data de 29 aprilie 2006 [7], reglementează în capitolul II procedurile și mijloacele de reparație necesare pentru a asigura respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. În acest sens, articolul 7 din directivă prevede:

„(1) Înainte chiar de introducerea unei acțiuni pe fond, statele membre se asigură că autoritățile judecătorești competente pot, la cererea unei părți care a prezentat dovezi în mod rezonabil accesibile și suficiente în sprijinul pretențiilor sale privind încălcarea drepturilor sale de proprietate intelectuală sau iminența unei astfel de încălcări, să ordone măsuri provizorii rapide și eficiente pentru a conserva dovezile pertinente referitoare la încălcarea menționată, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale. Astfel de măsuri pot să includă descrierea detaliată cu sau fără prelevare de eșantioane sau sechestrul fizic al mărfurilor în litigiu și, în cazurile corespunzătoare, a materialelor și instrumentelor utilizate pentru a produce și/sau a distribui aceste mărfuri, precum și documentele care se referă la ele. Aceste măsuri sunt luate, dacă este cazul, fără audierea celeilalte părți, în special atunci când orice întârziere este susceptibilă să provoace o vătămare ireparabilă titularului dreptului sau atunci când există riscul, care poate fi demonstrat, de distrugere a dovezilor.

În cazurile în care măsurile de conservare a dovezilor sunt adoptate fără audierea celeilalte părți, părților afectate li se aduce imediat la cunoștință acest lucru, cel târziu îndată după executarea măsurilor. O revizuire, inclusiv dreptul de a fi audiat, are loc la cererea părților afectate pentru a se decide, în termen rezonabil după notificarea măsurilor, dacă acestea sunt modificate, abrogate sau confirmate.

[...]"

C — *Dreptul național*

10. Codul proprietății industriale (Codice della Proprietà Industriale, denumit în continuare „CPI") [8] reglementează, printre altele, protecția juridică a drepturilor de proprietate intelectuală. Articolul 128 CPI prevede că titularul unui drept poate solicita descrierea (descrizione) unui obiect care încalcă dreptul său. Descrierea include elementele de probă privind pretinsa încălcare și întinderea acesteia. Judecătorul competent pentru cauza principală decide prin ordonanță definitivă cu privire la dispunerea descrierii. Acesta stabilește măsuri pentru protecția informațiilor confidențiale și poate autoriza și prelevarea de eșantioane. Se poate renunța

6 — JO L 157, p. 45, rectificare în JO 2004, L 195, p. 16, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 56.

7 — A se vedea articolul 20 din Directiva 2004/48.

8 — Decreto Legislativo nr. 30/05 din 10 februarie 2005.

la ascultarea părții adverse în situația în care un asemenea demers ar pune în pericol aplicarea ordonanței. Dacă cererea de realizare a descrierii este formulată anterior introducerii acțiunii în cauza principală, instanța va stabili un termen de maximum 30 de zile pentru introducerea acțiunii.

11. Conform articolului 129 din CPI, titularul dreptului poate solicita în plus confiscarea mărfurilor care încalcă dreptul său.

12. Articolul 130 din CPI prevede, printre altele, că descrierea și sechestrul se realizează de către un executor judecătoresc – în măsura în care este necesar, cu sprijinul unui expert – cu utilizarea de echipamente tehnice precum aparate de fotografiat și alte instrumente. La realizarea măsurilor, poate fi încuviințată prezența solicitantului, a reprezentanților acestuia sau a tehnicienilor de încredere.

III — Situația de fapt și întrebările preliminare

13. La data de 21 martie 2005, domnul Tedesco a formulat la Tribunale Civile di Genova o cerere pentru realizarea descrierii conform articolelor 128 și 130 din CPI, împotriva societăților Tomasoni Fittings srl (denumită în continuare „Tomasoni"), cu sediul în Genova, precum și RWO (Marine Equipment) Ltd (denumită în continuare „RWO"), cu sediul în Essex, Regatul Unit.

14. Acesta a afirmat că ar fi inventatorul unui sistem de centuri și că a protejat această invenție prin depunerea unei cereri de brevet. Societatea RWO, care își desfășoară activitatea în Italia prin intermediul societății de distribuție Tomasoni, ar fi pus în circulație un sistem de centuri cu caracteristici tehnice identice, pentru care s-ar fi solicitat emiterea brevetului după data cererii privind produsul reclamantului.

15. Tribunale Civile di Genova a dispus la data de 5 mai 2005, fără ascultarea părților adverse, descrierea produsului care s-ar afla la originea încălcării. Descrierea a fost efectuată pentru început la firma Tomasoni în Italia. La data de 20 iunie 2005, potrivit Regulamentului nr. 1206/2001, instanța a formulat o cerere către biroul Senior Master of the Queen's Bench Division of the Supreme Court of England and Wales. Instanța solicitată trebuia să realizeze o descriere corespunzătoare a produsului realizat de RWO conform dreptului italian, la sediul societății.

16. Descrierea trebuia să se refere și la alte elemente de probă privind conduita reclamată, constând, în mod „exemplificativ, însă

nu exhaustiv", în: facturi, bonuri de livrare, ordine de plată, oferte, materiale publicitare, date din arhive electronice și documente vamale. În plus, Tribunale a admis utilizarea tuturor mijloacelor tehnice, asistența unui expert și reținerea de exemplare ca eșantioane. Activitățile trebuiau să se limiteze la operațiunile necesare anchetei. Nu s-a permis solicitantului, reprezentanților acestuia sau tehnicienilor să consulte documentația.

17. Senior Master a refuzat realizarea descrierii, printr-o scrisoare informală, cu motivarea că identificarea și sechestrul de bunuri și documente nu fac obiectul practicii funcționarilor din cadrul Senior Master, astfel încât operațiunea solicitată nu putea fi realizată prin procedura de comisie rogatorie.

18. Prin Ordonanța din 14 martie 2006, Tribunale Civile di Genova a adresat Curții de Justiție următoarele întrebări preliminare:

„a) Cererea de realizare a descrierii conform articolelor 128 și 130 din Codul proprietății industriale, în baza modalităților indicate de către prezenta instanță în speță, în sensul și în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială, trebuie considerată drept o măsură de «obținere a probelor» prin care instanța unui stat membru, în temeiul regulamentului menționat, poate solicita instanței competente din alt stat membru să efectueze această procedură de obținere a probelor?

b) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, dacă cererea de realizare a unei descrieri este incompletă sau nu respectă condițiile menționate la articolul 4 din regulament, subzistă pentru instanța solicitată obligația:

— de a trimite o confirmare de primire în termenele și în forma prevăzute la articolul 7 din regulament;

— de a atrage atenția cu privire la caracterul eventual incomplet al cererii, pentru a permite instanței solicitante să completeze și/sau să adapteze cererea?

19. În procedura în fața Curții au prezentat declarații în scris și oral domnul Tedesco, guvernele italian, finlandez, suedez, sloven, elen și spaniol, Irlanda, guvernul Regatului Unit, precum și Comisia Comunităților Europene.

IV — Apreciere

A — *Admisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare*

20. Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Tribunale Civile di Genova se referă la aspecte privind interpretarea Regulamentului nr. 1206/2001, adoptat în temeiul articolului 61 litera (c) și a articolului 67 alineatul (1) CE. Conform articolului 68 alineatul (1) CE, în cadrul titlului IV al Tratatului CE sunt admise numai cereri de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulate de către instanțe naționale după epuizarea tuturor căilor de atac prevăzute de dreptul intern. Comisia și guvernul spaniol au îndoieli cu privire la îndeplinirea acestei condiții în speță.

21. Conform jurisprudenței cu privire la articolul 234 alineatul (3) CE, clasificarea drept organ jurisdicțional care se pronunță în ultimă instanță depinde de o abordare concretă; aceasta înseamnă că și instanțele inferioare, ale căror decizii nu pot fi supuse unei căi de atac în procedura concretă constituie organe jurisdicționale care se pronunță în ultimă instanță conform articolului 234 alineatul (3) CE [9]. Obligația de sesizare a Curții de către instanțele naționale trebuie să asigure interpretarea și aplicarea unitară a dreptului comunitar și în special să evite apariția într-un stat membru a unei jurisprudențe contrare normelor de drept comunitar [10]. Acest pericol ar exista și în situația în care, *în speța concretă*, organele jurisdicționale care se pronunță în ultimă instanță ar putea formula răspunsuri definitive cu privire la un aspect incert de drept comunitar fără consultarea Curții de Justiție.

22. *A fortiori*, aceste principii se aplică în cadrul articolului 68 alineatul (1) CE, având în vedere că, în temeiul acestei reglementări, dreptul de sesizare a Curții cu titlu preliminar revine numai organelor jurisdicționale care se pronunță în ultimă instanță. Limitarea dreptului de sesizare la organele jurisdicționale care se pronunță în ultimă instanță ridică probleme tocmai cu privire la Regulamentul nr. 1206/2001, care reglementează asistența judiciară în materie de obținere a probelor deoarece constatarea situației de fapt reprezintă în mod specific atribuția instanțelor inferioare și nu a celor care se pronunță în ultimă instanță. Pentru a permite interpretarea Regulamentului nr. 1206/2001 de către Curte, noțiunea de

9 — A se vedea Hotărârea din 15 iulie 1964, Costa (6/64, Rec., p. 1141), Hotărârea din 4 noiembrie 1997, Parfums Christian Dior (C-337/95, Rec., p. I-6013, punctul 25), și Hotărârea din 4 iunie 2002, Lyckeskog (C-99/00, Rec., p. I-4839, punctele 14 și 15).

10 — Hotărârea Lyckeskog (citată la nota de subsol 9, punctul 15).

organ jurisdicțional care se pronunță în ultimă instanță în sensul articolului 68 alineatul (1) CE nu trebuie interpretată prea restrictiv. În special, nu se admite să se considere că numai instanțele supreme au dreptul de a sesiza Curtea cu titlu prelimiar.

23. În acțiunea principală, Tribunale Civile di Genova a aprobat o cerere de descriere. În cazul acestei proceduri este vorba despre o măsură de conservare sau de obținere de probe, dispusă prin ordonanță definitivă [11].

24. Comisia formulează totuși obiecția că procedura ordonării descrierii ar fi finalizată prin executare – chiar și parțială. Astfel, Tribunale ar fi intervenit în acțiunea principală care va fi soluționată printr-o sentință susceptibilă de a fi supusă căilor de atac.

25. Pe de altă parte, trebuie constatat că cererea nu a condus până în prezent în mod efectiv la executarea unei măsuri de conservare sau de colectare de probe în Regatul Unit. Instanța de trimitere consideră în mod evident că obținerea probelor este în continuare necesară. Înainte de a formula o nouă cerere către instanța din Regatul Unit (sau înainte de a reformula prima cerere), aceasta dorește să clarifice dacă o măsură precum descrierea în sensul articolelor 129 și 130 din CPI intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001.

26. Desigur, o instanță nu dobândește calitatea de organ jurisdicțional care se pronunță în ultimă instanță în sensul articolului 68 alineatul (1) CE prin adoptarea oricărei măsuri procesuale dispuse prin ordonanță definitivă. Mai degrabă, este necesar ca decizia interlocutorie definitivă să finalizeze o procedură independentă sau o etapă distinctă a procedurii, iar întrebarea preliminară trebuie să se refere tocmai la acea procedură sau la etapa în cauză a procedurii.

27. În măsura în care rezultă din dosar, descrierea unui obiect care încalcă drepturi reprezintă o procedură specială. Concluzia rezultă cel puțin din posibilitatea de executare a acestei proceduri anterior introducerii acțiunii în cauza principală [12]. Procedura de conservare sau de obținere de probe este finalizată numai după executarea efectivă a descrierii sau după ce instanța care a dispus descrierea renunță la executarea acesteia, de exemplu, deoarece se dovedește a fi imposibilă.

11 — Articolul 128 alineatul 4 din CPI.

12 — A se vedea articolul 128 alineatul 5 din CPI.

28. Prima întrebare preliminară are ca scop lămurirea problemei dacă descrierea se poate realiza prin adresarea unei cereri de obținere a probelor către o instanță din alt stat membru în temeiul Regulamentului nr. 1206/2001. În consecință, această întrebare se află în strânsă legătură cu procedura distinctă de conservare sau de colectare de probe prin intermediul unei descrieri. Având în vedere că această procedură este finalizată printr-o ordonanță definitivă, Tribunale are dreptul să se adreseze Curții cu titlu preliminar conform articolului 68 alineatul (1) CE coroborat cu articolul 234 CE. Din acest motiv, prima întrebare preliminară este admisibilă.

29. În opinia noastră, a doua întrebare preliminară nu este totuși admisibilă.

30. Potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul cooperării instituite prin articolul 234 CE între Curtea de Justiție și instanțele naționale, numai instanța națională care este sesizată cu acțiunea principală și care trebuie să își asume responsabilitatea pentru hotărârea judecătorească are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. Astfel, în cazul în care întrebările adresate se referă la interpretarea dreptului comunitar, Curtea are în principiu obligația să se pronunțe asupra acestora [13].

31. Totuși, Curtea a decis de asemenea că, în mod excepțional, în vederea stabilirii propriei competențe, se impune verificarea condițiilor în care se pot primi cereri din partea instanței naționale [14]. Conform unei jurisprudențe constante, respingerea cererii formulate de către o instanță națională este posibilă numai atunci când este evident că interpretarea solicitată a dreptului comunitar nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale sau când problema are caracter ipotetic ori în cazul în care Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate [15].

32. Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle care sunt obligațiile care revin instanței *solicitate* în cazul în care cererea este incompletă sau dacă nu sunt respectate condițiile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 1206/2001, în special dacă este necesar să trimită o confirmare de primire în termen și în forma menționată la articolul 7

13 — A se vedea în special Hotărârea din 15 decembrie 1995, Bosman (C-415/93, Rec., p. I-4921, punctul 59), și Hotărârea din 13 iulie 2006, Manfredi și alții (C-295/04-C-298/04, Rec., p. I-6619, punctul 26).

14 — Hotărârea Manfredi și alții (citată la nota de subsol 13, punctul 27).

15 — A se vedea în special Hotărârea Bosman (citată la nota de subsol 13, punctul 61), și Hotărârea din 10 ianuarie 2006, IATA și ELFAA (C-344/04, Rec., p. I-403, punctul 24).

din regulament și dacă trebuie să atragă atenția asupra caracterului eventual incomplet al cererii.

33. Răspunsul la această întrebare preliminară nu ar urma să influențeze decizia care va fi adoptată de către instanța de trimitere în cadrul procedurii de conservare a probelor. Acesta privește mai degrabă demersurile instanței solicitate. În cazul în care ar exista dubii cu privire la obligațiile acesteia, instanța respectivă ar avea obligația, dacă este cazul, de a solicita Curții o interpretare a Regulamentului nr. 1206/2001.

34. În afară de lipsa pertinenței celei de a doua întrebări pentru acțiunea principală, aceasta se referă și la o situație ipotetică. Pe de o parte, în dosar există indicii că instanța solicitată a confirmat în termen primirea cererii prin intermediul formularului B [16]. Nu există elemente care să indice că instanța solicitată nu ar fi confirmat în mod corespunzător primirea unei noi cereri. Pe de altă parte, nu există indicii în sensul că cererea anterioară sau o cerere viitoare a fost, respectiv va fi incompletă, astfel încât să fie necesară solicitarea informațiilor lipsă prin intermediul formularului C [17].

B — *Cu privire la prima întrebare preliminară*

35. Prima întrebare preliminară trebuie privită în lumina respingerii cererii de comisie rogatorie de către Senior Master. Din răspunsul scurt oferit de instanța solicitată rezultă că, în opinia acesteia, măsura nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului.

36. În plus, răspunsul formulat ar putea fi interpretat și ca invocare a motivului de refuz prevăzut la articolul 14 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1206/2001. Conform acestei prevederi, executarea unei cereri poate fi refuzată dacă, în conformitate cu legislația statului membru al instanței solicitate, aceasta nu intră în atribuțiile puterii judiciare. Având în vedere că Tribu-

16 — Guvernul Regatului Unit prezintă formularul B din 11 iulie 2005 ca anexa 2 la observațiile sale. Tribunale Civile di Genova nu menționează însă acest document în cererea sa, ci susține că instanța solicitată ar fi confirmat primirea cererii „în orice caz printr-o notă din 20 septembrie 2005". Nu este clar ce s-a întâmplat în realitate cu formularul B.

17 — Pentru un presupus motiv de neexecutare pertinent din punctul de vedere al instanței solicitate, și anume că măsura solicitată nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001, regulamentul pune la dispoziție formularul H. Acest formular poate fi utilizat și pentru comunicarea altor motive de refuz, de exemplu în situația în care cererea nu intră în atribuțiile puterii judiciare. În cazul în care o instanță consideră că se află în imposibilitate de realizare a unui act de cercetare într-o procedură specială conform dreptului statului instanței solicitante [articolul 10 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul nr. 1206/2001], instanța solicitantă va fi informată prin intermediul formularului E. Se pare că instanța engleză solicitată nu a folosit aceste formulare.

nale Civile di Genova a solicitat executarea cererii potrivit unei proceduri speciale prevăzute de legislația italiană [articolul 10 alineatul (3) din regulament] [18], s-ar putea aplica în plus rezerva menționată la articolul 10 alineatul (3) a doua teză.

tiv, solicită instanței competente a unui alt stat membru să procedeze la un act de cercetare. Din alineatul (2) al acestei dispoziții rezultă în plus că mijloacele de probă solicitate trebuie să fie utilizate într-o procedură judiciară angajată sau care urmează a fi angajată.

37. Pentru a oferi instanței de trimitere un răspuns util la prima întrebare preliminară, trebuie, așadar, să se verifice dacă o cerere de efectuare a descrierii unui obiect care ar încălca un brevet, inclusiv cercetarea, obținerea de date cu privire la obiect și/sau ridicarea înscrisurilor comerciale corespunzătoare, precum și prelevarea eșantioanelor, intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001 și, dacă este cazul, dacă se poate opune executării sale unul dintre motivele de refuz menționate.

39. În cele ce urmează, dorim să facem referire pentru început la interpretarea noțiunii de act de cercetare și, ulterior, la împrejurările speciale și la prevederile legale care prezintă importanță în contextul protecției judiciare împotriva încălcării drepturilor de proprietate intelectuală. În final, vom face referire la obiecțiile împotriva aplicării Regulamentului nr. 1206/2001.

1. Domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001

(a) Interpretarea noțiunii „act de cercetare"

38. Conform articolului 1 alineatul (1) litera (a), Regulamentul nr. 1206/2001 se aplică în materie civilă sau comercială, atunci când instanța unui stat membru, în conformitate cu dispozițiile legislative ale statului respec-

40. Noțiunea „act de cercetare" în sensul articolul 1 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 1206/2001 nu este definită în detaliu de către legiuitorul comunitar.

18 — A se vedea formularul A, punctul 13 din cerere, prezentat ca anexa A 1 la observațiile Regatului Unit.

41. În jurisprudența sa cu privire la Convenția de la Bruxelles [19], Curtea a formulat principiul conform căruia noțiunile din convenție trebuie interpretarte în mod autonom [20]. Referitor la definirea noțiunii de materie civilă și comercială în sensul articolului 1 din Convenția de la Bruxelles, relevantă pentru domeniul de aplicare, Curtea a arătat în special că, în baza convenției, trebuie să rezulte, pe cât posibil, drepturi și obligații egale și uniforme pentru statele contractante și pentru persoanele vizate. Din acest motiv, noțiunile utilizate în această prevedere nu pot fi înțelese ca simple trimiteri la normele naționale ale unuia sau ale altuia dintre statele implicate [21].

42. Același regim se aplică și pentru noțiunea de act de cercetare, de interpretarea căreia depinde domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001. Așadar, sensul și întinderea sa trebuie stabilite în mod autonom, ținând seama de sensul noțiunii, de originea, de economia și de scopul regulamentului.

43. Regulamentul nr. 1206/2001 trebuie să asigure buna funcționare a pieței interne, prin ameliorarea, în special simplificarea și accelerarea cooperării între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe, astfel cum rezultă din considerentul (2). Acest obiectiv este promovat în cazul în care mecanismul simplificat de asistență judiciară prevăzut prin Regulamentul nr. 1206/2001 se aplică pentru un număr cât mai mare de măsuri de obținere a informațiilor în domeniul judiciar. Din acest motiv, noțiunea de act de cercetare nu trebuie interpretată în mod restrictiv.

44. În această privință, din coroborarea articolului 1 alineatul (1) și a articolului 4 alineatul (1) literele (e) și (f) din Regulamentul nr. 1206/2001 rezultă în primul rând că obiectul cererii nu este limitat strict la obținerea probelor [22]. În special, nu se poate

19 — Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32), astfel cum a fost modificată prin Convenția din 9 octombrie 1978 privind aderarea Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (JO L 304, p. 1 și – text modificat – p. 77), prin Convenția din 25 octombrie 1982 privind aderarea Republicii Elene (JO L 388, p. 1), prin Convenția din 26 mai 1989 privind aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze (JO L 285, p. 1) și prin Convenția din 29 noiembrie 1996 privind aderarea Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei (JO 1997, C 15, p. 1) (denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles").

20 — A se vedea Hotărârea din 15 mai 2003, Préservatrice foncière TIARD (C-266/01, Rec., p. I-4867, punctul 20), cu privire la noțiunea „materie civilă și comercială", și Hotărârea din 5 februarie 2004, Frahuil (C-265/02, Rec., p. I-1543, punctul 22), cu privire la noțiunea „materie contractuală". Această jurisprudență a fost aplicată de către Curte și cu privire la Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) [a se vedea Hotărârea din 13 iulie 2006, Reisch Montage (C-103/05, Rec., p. I-6827, punctul 29)].

21 — Hotărârea Préservatrice foncière TIARD (citată la nota de subsol 20, punctul 20).

22 — Comisia acordă de asemenea o semnificație extinsă noțiunii de probă în Ghidul practic pentru aplicarea regulamentului cu privire la obținerea probelor. Aceasta menționează că noțiunea de probă ar include, de exemplu, audierea martorilor și a experților sau ascultarea părților, examinarea documentelor, identificarea situației de fapt, verificări ulterioare sau expertize cu privire la protecția familiei și a copilului (a se vedea punctul 8 din ghidul practic, care poate fi accesat la adresa http://ec.europa.eu/civiljustice/evidence/evidence_ec_guide_de.pdf).

solicita numai audierea martorilor. Din articolul 4 alineatul (1) litera (f) rezultă mai degrabă că actul de cercetare poate viza și documente sau alte obiecte care pot fi examinate vizual sau cercetate de către experți. Posibilitatea obținerii prin expertiză este confirmată în plus prin articolul 18 alineatul (2) prima liniuță care reglementează rambursarea onorariilor plătite experților.

45. Obiectele menționate de către Tribunale Civile di Genova în ordonanța de solicitare a probelor, eșantioane ale sistemului de centuri, precum și facturi de cumpărare și vânzare, bonuri de livrare, ordine de plată, oferte comerciale, materiale publicitare, date stocate în arhive electronice și documente vamale în legătură cu acestea reprezintă documente sau obiecte examinate, care pot fi verificate direct de către o instanță sau expertizate de către un expert. În consecință, obiectele menționate în ordonanța de solicitare a probelor sunt accesibile în principiu unui act de cercetare în sensul Regulamentului nr. 1206/2001.

(b) Cu privire la conservarea și la obținerea probelor în caz de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală

46. Trimiterea preliminară se înscrie în contextul unei comisii rogatorii în cadrul unei proceduri speciale de conservare a probelor în urma încălcării unor drepturi de proprietate intelectuală. Pentru aceste proceduri sunt disponibile, atât pe plan internațional, cât și în dreptul comunitar, reglementări speciale care țin cont de cerințele speciale cu privire la protecția juridică în această situație. Aceste cerințe trebuie aplicate la interpretarea mai extinsă a Regulamentului nr. 1206/2001.

47. În general, pentru obținerea de probe este necesară comunicarea obiectului probei și a mijlocului de probă de către partea căreia îi revine sarcina probei. Însă titularul unui drept de proprietate intelectuală care află despre încălcarea dreptului său se confruntă frecvent cu dificultatea de a nu putea indica cu precizie mijloacele de probă și de a nu avea acces la acestea, deoarece ele se află în posesia persoanei care încalcă drepturile sau a unui terț. În plus, în aceste situații se impune adoptarea unor măsuri rapide pentru a limita prejudiciul rezultat din încălcarea dreptului și pentru a conserva probele înainte de deteriorarea acestora.

48. Pentru protecția eficientă a drepturilor de proprietate intelectuală, articolul 50 din Acordul TRIPS abilitează autoritățile judiciare să ordone adoptarea de măsuri provizorii rapide și eficiente, pe de o parte, pentru a preveni introducerea în circuitele comerciale a mărfurilor care încalcă drepturile și,

pe de altă parte, pentru a asigura elementele de probă pertinente referitoare la această pretinsă atingere.

49. Articolul 7 din Directiva 2004/48 dezvoltă această prevedere din Acordul TRIPS [23]. Conform acestei prevederi, autoritățile judiciare competente pot „să ordone măsuri provizorii rapide și eficiente pentru a conserva dovezile pertinente referitoare la încălcarea menționată". Măsurile pot „să includă descrierea detaliată cu sau fără prelevare de eșantioane sau sechestrul fizic al mărfurilor în litigiu și, în cazurile corespunzătoare, a materialelor și instrumentelor utilizate pentru a produce și/sau a distribui aceste mărfuri, precum și documentele care se referă la ele".

50. În Italia, articolul 128 și următoarele din CPI transpun în legislația națională cerințele impuse prin această directivă. Alte state membre cunosc instrumente similare [24]. În Regatul Unit, articolul 7 din Legea de procedură civilă din 1997 („Civil Procedure Act 1997") coroborat cu articolul 25.1 alineatul 1 litera h autorizează adoptarea unei ordonanțe de percheziție (*search order*). Aceste prevederi codifică instrumentul *Anton Piller Order*, dezvoltat de jurisprudență [25] [26].

51. La interpretarea Regulamentului nr. 1206/2001 ar trebui să se țină seama de normele și obiectivele Directivei 2004/48, chiar dacă aceasta, conform considerentului (11), nu urmărește să stabilească norme armonizate privind cooperarea judiciară [27]. Astfel cum se menționează în continuare în considerentul citat, „[i]nstrumentele comunitare care reglementează ca norme generale aceste domenii sunt, în principiu, aplicabile și proprietății intelectuale".

52. Această motivare justifică aplicarea procedurii de asistență judiciară conform Regulamentului nr. 1206/2001 în procedurile de obținere a probelor prevăzute prin Directiva 2004/48 pentru a garanta o protecție efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală și în contextul unor proceduri transfrontaliere.

23 — A se vedea considerentele (4), (5) și (7) ale Directivei 2004/48. Pentru dezvoltarea acestui aspect a se vedea: McGuire, Die neue Enforcement Directive 2004/48/EG und ihr Verhältnis zum TRIPS-Übereinkommen, în *Österreichische Blätter für gewerblichen Rechtsschutz und Urheberrecht*, 2004, p. 255, precum și Ibbeken, *Das TRIPS-Übereinkommen und die vorgerichtliche Beweishilfe im gewerblichen Rechtsschutz*, Köln u. a., 2004.

24 — A se vedea, de exemplu, în Franța saisie-contrefaçon prevăzută la articolul L. 615-5 din Code de la propriété intellectuelle. Pentru un studiu comparat al reglementărilor germană, franceză și engleză a se vedea Ibbeken (citată la nota de subsol 23).

25 — A se vedea Anton Piller KG v Manufacturing Processes Ltd [1976] 1 All E.R: 779.

26 — A se vedea Zuckerman, *Zuckerman on Civil Procedure*, ediția a doua, Londra, 2006, punctul 14.175; informații detaliate cu privire la evoluție oferite de Ibbeken (citată la nota de subsol 23, p. 111 și următoarele).

27 — Cu privire la situația de fapt din cauză trebuie să se țină cont de aplicarea în timp a Directivei 2004/48. Aceasta a intrat în vigoare la data de 22 iunie 2004 și trebuia transpusă până la data de 29 aprilie 2006 (a se vedea articolele 20 și 21 din Directiva 2004/48). Este posibilă numai o aplicare limitată a cerințelor directivei anterior expirării termenului de transpunere [a se vedea Hotărârea din 4 iulie 2006, Adeneler și alții (C-212/04, Rec., p. I-6057, punctul 117 și următoarele)].

(c) Obiecții față de aplicarea Regulamentului nr. 1206/2001

i) Neaplicarea Regulamentului nr. 1206/2001 cu privire la măsurile de percheziție și sechestru?

53. În timp ce majoritatea participanților la procedură susține aplicarea Regulamentului nr. 1206/2001 într-o cauză similară celei de față, guvernele elen, irlandez și guvernul Regatului Unit formulează obiecții față de aplicarea regulamentului, invocând în principal următoarele argumente:

54. Guvernul Regatului Unit susține că descrierea ar include măsuri de percheziție și sechestru care nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001. Procedurile de obținere a probelor ar trebui delimitate de operațiunile de anchetă înainte de obținerea efectivă a probelor. În plus, regulamentul nu ar conține norme care să protejeze drepturile persoanelor vizate la efectuarea percheziților și a sechestrelor.

— În cazul descrierii, ar fi vorba despre măsuri de percheziție și sechestru (*orders for search and seizure*), care nu fac obiectul regulamentului.

55. Obținerea probelor include perceperea și evaluarea senzorială a unui mijloc de probă. Depozițiile unui martor sunt ascultate, documentele sunt citite, alte obiecte sunt verificate. Asistența judiciară include toate aceste procese, astfel cum rezultă din articolul 4 alineatul (1) literele (e) și (f) din Regulamentul nr. 1206/2001.

— Regulamentul, asemenea Convenției de la Haga privind obținerea de probe, nu ar avea ca obiect măsuri de conservare și executare (*provisional and protective measures*).

56. Procedura de obținere a probelor este realizată cu condiția ca instanța sau o persoană autorizată de către instanță, de exemplu un expert, eventual reprezentantul legal al unei părți, să aibă acces la mijloacele de probă. Prin ordonanța de dispunere a descrierii sau prin intermediul unui *search order*, deținătorul mijlocului de probă este obligat să permită accesul la acesta. Astfel de ordonanțe de obținere de probe sunt asociate

— Cererea pentru măsurile de conservare solicitate ar fi trebuit adresată unei instanțe engleze conform Regulamentului nr. 44/2001.

în mod obligatoriu obținerii probelor. Această prevedere se aplică și în cazul în care instanța nu examinează mijloacele de probă vizual la fața locului, ci apelează la altă persoană pentru a obține informații cu privire la obiecte sau pentru a preleva eșantioane și când documentația (fotocopii, fotografii, informații stocate pe suporturi de date sau elemente similare) ori eșantioanele sunt prezentate în mod direct instanței abia la un moment ulterior.

57. În cazul măsurilor de conservare a probelor se asigură și protecția drepturilor persoanelor vizate. Ordonanțele corespunzătoare de obținere a probelor în cadrul asistenței judiciare se supun, de regulă, dreptului statului membru al instanței solicitate [articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1206/2001]. Astfel se garantează respectarea normelor procedurale aplicabile la locul obținerii probelor. Aceste norme protejează drepturile părții adverse, precum și drepturile terților, în posesia cărora se află mijloacele de probă.

58. În cazul în care administrarea probelor se realizează în mod excepțional în conformitate cu o procedură specială prevăzută de legislația statului membru al instanței solicitante [articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1206/2001], partea adversă sau terții se confruntă cu norme de procedură străine locului de obținere a probelor.

59. Măsurile de conservare a probelor la încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală au fost totuși armonizate prin Directiva 2004/48. Dreptul procesual al statelor membre – presupunând că s-a efectuat transpunerea corespunzătoare a directivei – poate prezenta în continuare diferențe numai în limita admisă de posibilitățile de transpunere prevăzute în directivă. În rest, dreptul statelor membre trebuie să respecte principiile generale, de exemplu principiul dreptului la un proces echitabil, al respectării domiciliului și al dreptului de proprietate, garantate prin Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

60. În situația în care obținerea probelor conform normelor de drept procesual străin este cu toate acestea incompatibilă cu normele interne sau dacă nu este posibilă ca urmare a unor dificultăți practice majore, ultima soluție este reprezentată de respingerea cererii [articolul 10 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul nr. 1206/2001]. Ca mijloc mai puțin constrângător, instanța solicitată trebuie să încerce mai întâi să execute măsura solicitată într-o formă modificată, astfel încât să fie respectate garanțiile de drept intern [28].

61. În cele din urmă, se atrage atenția asupra faptului că explicațiile de până în prezent se

28 — A se vedea în acest scop în continuare punctul 111.

referă la situația în care deținătorul mijlocului de probă își dă concursul la obținerea probelor. Numai dacă persoana vizată nu acordă accesul la mijloacele de probă, în caz de necesitate, se va apela la mijloace coercitive pentru executarea procedurii de obținere a probelor. Aceste intervenții mai radicale asupra drepturilor persoanei vizate se conformează, potrivit articolului 13 din Regulamentul nr. 1206/2001, exclusiv *lex fori* a instanței solicitate.

62. În speța de față, instanța engleză ar trebui să realizeze descrierea conform cererii, în principiu potrivit procedurii speciale conform articolelor 128 și 130 din CPI, în măsura în care nu se aplică motive de refuz. În acest sens, obținerea probelor constă mai întâi în obținerea de informații cu privire la sistemul de centuri, înscrisuri și datele corespunzătoare. Procedura poate viza și ridicarea de documente și obiecte examinate, în măsura în care un asemenea demers este necesar pentru a prezenta obiectele unui expert sau pentru evaluarea directă a probelor de către instanța solicitată sau solicitantă. În acest scop este necesară respectarea principiului proporționalității.

63. În plus, conform articolului 7 din Directiva 2004/48, trebuie asigurată protecția informațiilor confidențiale. Această obligație se aplică atât cu privire la instanța solicitată, cât și la cea solicitantă. Tribunale Civile di Genova a permis solicitantului și reprezentanților acestuia să fie prezenți la efectuarea descrierii, fără să le acorde dreptul de consultare a documentelor ridicate, solicitând transmiterea documentelor într-un plic închis. Este de conceput, de exemplu, ca Tribunale să prezinte documentele comerciale cu conținut confidențial în cadrul procedurii numai în cazul în care, în baza documentației obținute, ar avea convingerea că au fost încălcate drepturile conferite de brevet. Numai în asemenea situație este necesară cunoașterea indicatorilor de vânzări pentru a stabili amploarea prejudiciului.

64. În cazul în care RWO nu pune la dispoziție în mod voluntar obiectele, articolul 13 din Regulamentul nr. 1206/2001 permite utilizarea de măsuri de constrângere. În măsura în care acest lucru este posibil conform dreptului englez și dacă este necesar pentru obținerea probelor, ar putea fi prelevat un eșantion al sistemului de centuri.

65. Așadar, teza conform căreia măsurile solicitate de către Tribunale Civile di Genova, ca măsuri de percheziție și sechestru, nu fac obiectul domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001 nu este corectă în generalitatea sa.

ii) Interdicția „pre-trial discovery"

66. Obiecțiile guvernului Regatului Unit împotriva aplicării comisiei rogatorii în cazul

măsurilor de conservare a probelor în perspectiva unui proces sunt fără îndoială legate și de regimul aplicabil cu privire la așa-numitele *pre-trial discovery* discutate în mod repetat în cadrul Conferinței de la Haga [29].

68. Spre deosebire de Convenția de la Haga privind obținerea de probe (articolul 23 din convenție), Regulamentul nr. 1206/2001 nu conține o rezervă explicită cu privire la *pre-trial discovery*. Consiliul, la adoptarea Regulamentului nr. 1206/2001, a formulat însă următoarea Declarație nr. 54/01 [30]: „«Pre-trial discovery», inclusiv așa-numitele «fishing expeditions» sunt excluse din domeniul de aplicare al acestui regulament."

67. În prealabil trebuie reținut că, potrivit articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1206/2001, cererea de act de cercetare nu trebuie să vizeze obținerea de mijloace de probă care nu sunt menite să fie utilizate într-o *procedură judiciară angajată sau care urmează a fi angajată*. Chestiunea dacă cererea corespunde integral și complet acestor cerințe suscită anumite îndoieli cu privire la ordonanța având ca obiect măsura descrierii care trebuie dedusă din alte mijloace de probă privind comportamentul reclamat, fiind menționate exemplificativ, însă nu exhaustiv: facturi, bonuri de livrare, comenzi, oferte, materiale publicitare, date din arhive electronice și documente vamale.

69. Conform unei jurisprudențe constante, o declarație interpretativă a Consiliului poate fi avută în vedere la interpretarea unui act juridic, în măsura în care afirmația este exprimată și în conținutul actului juridic și dacă este destinată clarificării unei noțiuni generale [31]. În prezentul context, declarația interpretativă explică elementul constitutiv al „utiliz[ării] mijloacelor de probă într-o procedură judiciară angajată sau care urmează a fi angajată" în sensul articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1206/2001.

70. În această privință, excluderea *pre-trial discovery* menționată în declarație nu poate fi interpretată în sensul că ar fi exclusă orice procedură de constatare a situației de fapt anterior angajării procedurii judiciare în cauza principală. O asemenea interpretare

29 — Nu este clarificat în mod definitiv care este obiectul acestei rezerve conform articolului 23 din Convenția de la Haga privind obținerea de probe. Interpretarea noțiunii de *pre-trial discovery* a făcut obiectul declarațiilor explicative ale statelor contractante și a mai multe consultări în cadrul Conferinței de la Haga (a se vedea Conclusions and Recommendations adopted by the Special Commission on the practical operation of the Hague Apostille, Evidence and Service Conventions [28 octombrie-4 noiembrie 2003], punctele 29-34, care pot fi accesate la adresa: http://hcch.e-vision.nl/upload/wop/lse_concl_e.pdf; a se vedea și Nagel/Gottwald, *Internationales Zivilprozessrecht*, ediția a șasea, Köln 2006, articolul 8, punctul 68 și următoarele). În principiu este vorba despre măsuri prevăzute de *common law*, în special de sistemul juridic american, pentru obținerea de informații deținute de partea adversă, înainte de ședință.

30 — A se vedea Documentul Consiliului nr. 10571/01, p. 16, din 4 iulie 2001.

31 — A se vedea Hotărârea din 26 februarie 1991, Antonissen (C-292/89, Rec., p. I-745, punctul 18), Hotărârea din 3 decembrie 1998, Generics (C-368/96, Rec., p. I-7967, punctele 26 și 27), și Hotărârea din 10 ianuarie 2006, Skov și Bilka (C-402/03, Rec., p. I-199, punctul 42).

este contrazisă prin prevederile articolului 1 alineatul (2) din regulament. Declarația arată mai degrabă că mijloacele de probă trebuie determinate cu o precizie suficientă pentru a permite identificarea legăturii cu procedura angajată sau care urmează a fi angajată, iar comisia rogatorie trebuie să se refere numai la mijloacele de probă în sine și nu la aspecte care sunt numai indirect legate de procedura judiciară.

71. Pentru a preveni expunerea părții adverse la obținerea probelor prin intermediul unor așa-numite „pescuiri" [acte de cercetare cu caracter exploratoriu] (*fishing expedition*), se impune diferențierea, după cum urmează, a ordonanțelor având ca obiect prezentarea anumitor documente.

72. Nu este admisibilă o ordonanță de obținere de probe în cazul în care documentele solicitate conduc la descoperirea de material probatoriu utilizabil, însă nu servesc în scop probatoriu în cadrul procesului (așa-numita *„train of enquiry"* – obținerea nepermisă a materialelor relevante ca probe). În aceste situații, probele sunt utilizate exclusiv indirect. Condiția „să fie utilizate într-o procedură judiciară" nu este respectată în acest caz.

73. Pe de altă parte, este admisibilă o ordonanță de obținere de documente, identificate numai pe parcursul executării măsurii, în cazul în care acestea sunt denumite sau descrise suficient de exact și dacă au legătură directă cu obiectul litigiului. Numai în acest mod se poate evita expunerea părții adverse la o modalitate de obținere a probelor care să depășească limitele obiectului litigiului.

74. În cauză, ordonanța de obținere a probelor emisă de către instanța italiană, prin care se cere descrierea unor facturi de cumpărare și vânzare, bonuri de livrare, comenzi, oferte comerciale, materiale publicitare, date stocate în arhivele electronice și documente vamale, este destinată localizării acestor mijloace de probă. Cu ajutorul documentelor, reclamantul dorește să dovedească încălcarea ca atare a drepturilor conferite de brevet, precum și amploarea sa, permițând astfel cuantificarea eventualei cereri de despăgubire. În măsura în care aceste mijloace de probă urmează a fi utilizate în procedurile judiciare angajate sau care urmează a fi angajate, cererea formulată de către instanța italiană este admisibilă.

75. Pe de altă parte, este inadmisibil însă pasajul din cererea de probe respectivă, prin care instanța italiană solicită descrierea altor documente care nu sunt menționate („exemplificativ, însă nu exhaustiv"). Nu este menționată o denumire exactă a celorlalte tipuri de documente.

iii) Delimitarea obținerii de probe și a măsurilor de conservare și de executare

76. Spre deosebire de celelalte părți implicate, guvernul elen, Irlanda, precum și guvernul Regatului Unit consideră că descrierea, inclusiv reținerea de documente și eșantioane, reprezintă măsuri de conservare sau de executare și nu o obținere a probelor în sensul Regulamentului nr. 1206/2001. Această teză se bazează pe două premise, și anume, pe de-o parte, aceea că măsurile de conservare și de executare nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului și, pe de altă parte, aceea că prezentele măsuri de conservare a probelor sunt în fapt măsuri de conservare și de executare. Suntem de acord cu prima premisă, nu însă și cu a doua.

— Măsurile de conservare și de executare nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001

77. Înainte de adoptarea Regulamentului nr. 1206/2001, Convenția de la Haga privind obținerea de probe reprezenta în esență baza pentru comisia rogatorie în domeniul obținerii probelor – cel puțin între statele semnatare ale Convenției, din care făceau parte numai 11 state membre [32]. Regulamentul trebuie să creeze o bază unitară pentru comisia rogatorie pe teritoriul întregii Comunități (cu excepția Danemarcei), contribuind la simplificarea procedurii [33].

78. Inițiativa formulată de Republica Federală Germania cu privire la adoptarea unui regulament al Consiliului privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă și comercială [34] s-a bazat, la determinarea domeniului de aplicare, pe formularea corespunzătoare din articolul 1 din Convenția de la Haga privind obținerea de probe. Astfel, regulamentul urma să se aplice cu privire la cererile privind obținerea probelor sau pentru alte acte judiciare, cu excepția notificării sau a comunicării de acte judiciare sau extrajudiciare și *a măsurilor conservatorii sau de executare* [35]. Într-adevăr, aceste măsuri sunt deja cuprinse, pe de o parte, în Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și

32 — A se vedea considerentul (6) al Regulamentului nr. 1206/2001.

33 — Berger, Die EG-Verordnung über die Zusammenarbeit der Gerichte auf dem Gebiet der Beweisaufnahme in Zivil- und Handelssachen (EuBVO), în *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts — IPRax* 2001, p. 522.

34 — JO 2000, C 314, p. 1.

35 — Traducerea în limba engleză a inițiativei germane, la care face referire guvernul Regatului Unit, este incorectă, având în vedere că acest pasaj este tradus prin „measures for the *preservation of evidence* or enforcement". În schimb, la fel ca ediția originală în limba germană, versiunea în limba franceză se bazează direct pe textul Convenției de la Haga privind obținerea de probe și vorbește despre „mesures conservatoires ou d'exécution". Pornind de la acest principiu, versiunea în limba engleză ar fi trebuit să se refere la: „orders for provisional or protective measures".

comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială [36], iar pe de altă parte, de Convenția de la Bruxelles, astfel cum se subliniază în considerentele (7) și (8) ale inițiativei germane.

79. Spre deosebire de inițiativă, Regulamentul nr. 1206/2001 renunță la includerea „altor acte judiciare" în domeniul de aplicare și se referă numai la obținerea de probe. Din acest motiv nu se impune o excludere expresă a măsurilor de conservare sau de executare din domeniul de aplicare, având în vedere că acestea pot fi considerate drept alte acte juridice, nu însă ca acte de cercetare. Astfel este aplicabilă prezumția că măsurile de conservare sau de executare nu sunt incluse în domeniul de aplicare al regulamentului.

— O procedură de conservare a probelor reprezintă o măsură de conservare sau de executare?

80. Nu se poate afirma că este aplicabilă și a doua premisă, conform căreia o măsură de conservare și de obținere a probelor, precum descrierea solicitată în cadrul acțiunii principale, reprezintă o măsură de conservare sau de executare, în raport cu care nu este aplicabilă Convenția de la Haga privind obținerea de probe și, pornind de la această concluzie, nici Regulamentul nr. 1206/2001. Astfel, legătura de istoric legislativ dintre Regulamentul nr. 1206/2001 și convenție nu este utilă la delimitarea actelor de cercetare de măsurile de conservare sau de executare.

81. În funcție de scopul urmărit, se disting două categorii de măsuri provizorii, și anume, pe de o parte, ordonanțe menite să garanteze hotărârea în sine, iar pe de altă parte, măsuri de colectare și conservare a probelor care pot fi ilustrate cu ajutorul exemplului oferit de prezentul litigiu în fața Tribunale Civile di Genova.

82. În cazul în care reclamantul obține câștig de cauză, pârâtul va fi obligat prin hotărâre să pună capăt încălcării drepturilor reclamantului și, dacă este cazul, să plătească despăgubiri. O măsură eficientă pentru garantarea încetării încălcării este reprezentată de sechestrul bunurilor care încalcă drepturile sau al echipamentelor destinate producției acestora.

83. În contextul de față nu este însă vorba despre o asemenea măsură de garantare a executării ulterioare a hotărârii – așadar, de exemplu, confiscarea tuturor exemplarelor de sisteme de centuri din stoc pentru a

36 — JO L 160, p. 37.

preveni distribuirea acestora. Aceasta ar fi trebuit să se întemeieze pe articolul 129 din CPI. Instanța solicitantă a cerut instanței engleze executarea unei măsuri de conservare a probelor conform articolului 128 din CPI.

84. Articolul 7 din Directiva 2004/48 combină în mod nefericit cele două tipuri de măsuri provizorii. În partea introductivă a prevederii este vorba despre măsuri de conservare a dovezilor, între care sunt enumerate, printre altele, sechestrul fizic al mărfurilor în litigiu și, în cazurile corespunzătoare, al materialelor și instrumentelor utilizate pentru a produce și/sau a distribui aceste mărfuri, precum și documentele care se referă la ele. Așa cum am explicat, acestea nu reprezintă în fapt măsuri de conservare a dovezilor, ci măsuri provizorii pentru asigurarea cererii principale.

85. În cadrul Directivei 2004/48, este posibil să nu fie necesară o distincție clară între măsuri. Însă pentru determinarea domeniului de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001, un asemenea demers are o importanță deosebită, întrucât regulamentul nu se aplică în niciun caz măsurilor provizorii menite să asigure cererea principală, dar se aplică cu privire la măsurile de conservare a probelor.

86. Această interpretare a noțiunii de măsuri de conservare și de executare este confirmată și prin intermediul unei evaluări sistematice a funcției acestei noțiuni în contextul de reglementare al Convenției de la Haga privind obținerea de probe. Excluderea unor asemenea măsuri are rolul de delimitare a domeniului de aplicare al Convenției privind obținerea de probe de cel al Convenției de la Bruxelles. Acest obiectiv este formulat expres de inițiativa germană privind adoptarea regulamentului [37].

87. Se impune aprobarea tezei guvernului Regatului Unit conform căreia noțiunea de act de cercetare în sensul Regulamentului nr. 1206/2001 nu trebuia nici aceasta să includă măsurile de conservare și executare care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001, întrucât în acest context este necesară aceeași delimitare.

88. Mai mult, Irlanda și guvernul Regatului Unit consideră că măsurile de conservare a probelor în discuție ar fi putut fi solicitate direct unei instanțe engleze, în temeiul articolului 31 din Regulamentul nr. 44/2001, astfel încât să fie eliminată posibilitatea de invocare a Regulamentului nr. 1206/2001.

89. Articolul 31 din Regulamentul nr. 44/2001 prevede, în mod asemănător cu articolul 24 din Convenția de la Bruxelles, că

37 — A se vedea considerentele (7) și (8) ale inițiativei.

„[m]ăsurile provizorii și de conservare prevăzute de legislația unui stat membru pot fi solicitate instanțelor statului în cauză chiar dacă, în temeiul prezentului regulament, o instanță dintr-un alt stat membru este competentă să judece cauza pe fond".

90. În Hotărârea St. Paul Dairy Industries, Curtea a constatat că articolul 24 din Convenția de la Bruxelles nu este aplicabil cu privire la măsuri autonome de conservare și de obținere a probelor anterior introducerii acțiunii [38].

91. În motivare Curtea a menționat, printre altele, că, prin măsurile provizorii în sensul articolului 24 din Convenția de la Bruxelles sunt avute în vedere măsurile menite să prevină o modificare a situației de fapt și de drept în materiile incluse în domeniul de aplicare al Convenției, pentru a garanta drepturile a căror recunoaștere este solicitată de altfel la instanța competentă pentru soluționarea cauzei pe fond [39]. Prevederea se aplică, așadar, măsurilor destinate asigurării cererii materiale în drept, însă nu a executării măsurilor procesuale, precum ridicarea probelor [40].

92. Curtea a atras în plus atenția asupra pericolului de evitare a regulilor menționate în Regulamentul nr. 1206/2001 cu privire la obținerea probelor, în situația în care s-ar putea solicita măsuri de obținere a probelor, în temeiul articolului 24 din Convenția de la Bruxelles, direct la o instanță care nu este competentă să judece cauza pe fond [41]. Implicit, Curtea a lăsat astfel să se înțeleagă că măsurile autonome de conservare și de obținere a probelor trebuie considerate drept acte de cercetare în sensul Regulamentului nr. 1206/2001.

93. Conform jurisprudenței Curții de Justiție, posibilitatea, considerată prioritară de Irlanda și de Regatul Unit, de conservare a probelor direct de o instanță de la locul unde se află mijloacele de probă, în conformitate cu articolul 31 din Regulamentul nr. 44/2001, nu este admisă [42]. Nu apare astfel nicio problemă de delimitare în situația

38 — Hotărârea din 28 aprilie 2005, St. Paul Dairy Industries (C-104/03, Rec., p. I-3481, punctul 25). A se vedea și Geimer/Schütze *Europäisches Zivilverfahrensrecht*, ediția a doua, München, 2004, A 1 – articolul 2 din Regulamentul nr. 44/2001, punctul 92, și articolul 31 din Regulamentul nr. 44/2001, punctul 32.

39 — Hotărârea St. Paul Dairy Industries (citată la nota de subsol 38, punctul 13).

40 — A se vedea și CFEM Facades SA v Bovis Construction Ltd [1992] I. L. Pr. 561 QBD, precum și Schlosser, *EU-Zivilprozessrecht*, ediția a doua, München, 2003, articolul 32 din Regulamentul nr. 44/2001, punctul 7, și articolul 1 din Convenția de la Haga privind obținerea de probe, punctul 4.

41 — Hotărârea St. Paul Dairy Industries (citată la nota de subsol 38, punctul 23).

42 — Se poate discuta dacă nu ar fi recomandabil ca reclamantul să poată opta între cele două posibilități, obținerea probelor prin comisie rogatorie sau obținerea probelor prin intermediul unei instanțe de la locul unde se află mijloacele de probă. A doua procedură ar putea fi mai rapidă, dar prezintă pericolul nerecunoașterii probelor obținute în străinătate în fața instanței competente pentru cauza principală. (Pentru o abordare critică față de opinia Curții, a se vedea de exemplu: Mankowski, Selbständige Beweisverfahren și einstweiliger Rechtsschutz in Europa, în *Juristenzeitung* 2005, p. 1144, și Hess/Zhou, Beweissicherung și Beweisbeschaffung im europäischen Justizraum, în *Praxis des Internationalen Privat- und Verfahrensrechts — IPRax* 2007, p. 183). Indiferent dacă și în ce condiții se recomandă aplicarea Convenției de la Bruxelles sau a Regulamentului nr. 44/2001 cu privire la procedura de obținere independentă a probelor, autorii citați nu au pus la îndoială aplicabilitatea Regulamentului nr. 1206/2001 pentru procedurile respective.

în care măsurile de conservare a probelor sunt considerate drept un caz de aplicare a Regulamentului nr. 1206/2001. Excluderea unor astfel de măsuri din domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001 impune tocmai existența procedurii de asistență judiciară conform Regulamentului nr. 1206/2001 pentru conservarea probelor în alt stat membru în temeiul dreptului comunitar.

(d) Concluzie intermediară

94. Drept concluzie intermediară se poate reține că descrierea conform prevederilor articolelor 128 și 130 din CPI, solicitată de către Tribunale Civile di Genova, reprezintă un act de cercetare conform articolului 1 din Regulamentul nr. 1206/2001. Instanța solicitată ar trebui să dea curs acestei solicitări, în condițiile în care măsurile sunt descrise suficient de exact, astfel încât să rezulte legătura dintre probele care urmează a fi obținute și procedura (dacă este cazul, care urmează a fi angajată) și nu există motive de refuz.

2. Motive de refuz

95. Articolul 14 din Regulamentul nr. 1206/2001 reglementează motivele pentru care instanța solicitată poate refuza executarea unei cereri. În temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (a), instanța solicitată poate refuza să dea curs unei cereri în special în situația în care aceasta nu intră în domeniul de aplicare al regulamentului definit la articolul 1. Însă așa cum a demonstrat analiza de mai sus, obiectul acțiunii intră în domeniul de aplicare al regulamentului. În plus, executarea unei cereri poate fi refuzată în temeiul articolului 14 alineatul (2) litera (b), în măsura în care, în conformitate cu legislația statului membru al instanței solicitate, aceasta nu intră în atribuțiile puterii judiciare.

96. Articolul 10 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul nr. 1206/2001 include în plus o rezervă de ordine publică pentru cererile care trebuie executate conform normelor aplicabile instanței solicitante. Instanța solicitantă a valorificat această posibilitate, solicitând realizarea unei descrieri în baza articolelor 129 și 130 din CPI. Instanța solicitată trebuie să se conformeze acestei cereri cu condiția ca procedura să nu fie incompatibilă cu legislația statului membru din care provine sau din motive de dificultăți practice majore.

97. Ambele situații care justifică refuzuri conțin trimiteri la prevederile legale ale statului instanței solicitate. Curtea nu poate interpreta aceste dispoziții naționale pentru a constata care sunt atribuțiile puterii judiciare, conform dreptului unui stat membru,

sau care sunt procedurile de obținere a probelor incompatibile cu normele de drept național ori care nu pot fi executate din motive de dificultăți practice. Aceste aprecieri sunt lăsate la latitudinea instanței solicitate.

98. Din jurisprudență rezultă însă că, în cazul în care o normă de drept comunitar face referire la legislația și la practicile naționale, statele membre nu pot adopta măsuri susceptibile să afecteze efectul util al reglementării comunitare din care face parte prezenta dispoziție [43]. Cu privire la acest punct, regulamentul impune limite externe libertății legiuitorilor naționali, care pot fi depășite în situația în care legislația națională respectivă pune sub semnul întrebării efectul util al regulamentului. În acest context, sarcina Curții este aceea de a interpreta regulamentul în vederea asigurării respectării acestor limite.

99. În această privință, cu titlu de orientare generală, este valabilă considerația că posibilitatea de a refuza executarea unei cereri de obținere a probelor trebuie restrânsă la situații excepționale strict definite, pentru a asigura în acest mod eficiența regulamentului, astfel cum se subliniază în considerentul (11) al Regulamentului nr. 1206/2001.

100. Guvernul Regatului Unit consideră că instanța solicitată ar fi respins cererea pentru că aceasta nu intra în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1206/2001. Aceasta nu ar fi invocat posibile motive de refuz [44]. La fel ca Irlanda, Regatul Unit consideră că executarea măsurilor solicitate nu intră nicidecum în competența instanțelor engleze.

101. În *common law*, obținerea probelor nu ar reprezenta o competență a instanței sau a structurilor din cadrul instanțelor. Părțile sunt cele care trebuie să prezinte probele. *Supervising solicitor*, care ar emite și ar executa un *search order* conform articolului 7 din Legea de procedură civilă din 1997 ar fi un organ independent de înfăptuire a justiției (*officer of the court*), nu însă un funcționar (*agent*) al instanței.

102. În schimb, guvernele suedez și finlandez, precum și Comisia, în răspunsurile acestora la o întrebare adresată de Curte, au afirmat pe bună dreptate că este necesară o diferențiere între *dispunerea* unei măsuri de obținere a probelor și *executarea* acesteia. Executarea unei cereri de obținere a probelor nu poate fi respinsă numai pentru că

43 — Hotărârea din 18 ianuarie 2007, Confédération générale du travail și alții (C-385/05, Rep., p. I-611, punctul 35), cu trimitere la Hotărârea din 9 septembrie 2003, Jaeger (C-151/02, Rec., p. I-8389, punctul 59).

44 — Acest argument este susținut de faptul că instanța solicitată nu a restituit cererea utilizând formularul E sau H.

executarea anumitor proceduri de obținere a probelor nu face parte din atribuțiile instanțelor. În schimb, este decisiv faptul ca instanțele să fie abilitate să dispună măsurile solicitate. Articolul 7 din Legea de procedură civilă din 1997 coroborat cu partea 25 din Regulile de procedură civilă („Civil Procedure Rules") pare în principiu a conferi competențe corespunzătoare instanțelor engleze [45].

103. Așa cum pe bună dreptate subliniază Comisia, nu este obligatoriu ca „puterea judiciară" să fie exercitată exclusiv de către persoane incluse din punct de vedere organizatoric în structura organelor de justiție. Se poate considera faptul că și un *supervising solicitor*, la care apelează instanța – chiar și la cererea unei părți – pentru a asigura comunicarea și executarea corespunzătoare a unui *search order*, poate fi considerat drept parte a puterii judiciare. Această afirmație este susținută de argumentul că această funcție este încredințată numai anumitor *solicitors* cu multă experiență [46]. În plus, neutralitatea necesară la exercitarea atribuțiilor acestora este garantată prin faptul că aceștia nu trebuie să facă parte din același birou din care provine reprezentantul reclamantului [47].

104. În cazul în care numai procedurile efectuate chiar de către instanță pentru obținerea probelor ar fi considerate atribuții ale puterii judiciare, efectul util al regulamentului ar fi limitat în mod excesiv. În asemenea situație nu ar fi posibilă de exemplu solicitarea unor expertize, care nu sunt întocmite de către instanță, ci de către un expert.

105. În consecință, refuzul nu poate fi justificat prin lipsa atribuțiilor puterii judiciare, în cazul în care o măsură de conservare a probelor, precum descrierea în temeiul articolelor 128 și 130 din CPI, nu este executată direct de către instanță, ci de către un organ de înfăptuire a justiției (*officer of the court*) la care apelează instanța, conform dreptului statului membru solicitat.

106. Obiecția conform căreia obținerea probelor în sistemul *common law* ar reprezenta o atribuție a părților ar putea fi interpretată și ca trimitere la rezerva din articolul 10 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul nr. 1206/2001. Potrivit acestei dispoziții, instanța solicitată poate refuza executarea unei cereri în conformitate cu procedura prevăzută de legislația statului instanței solicitante dacă procedura solicitată nu este compatibilă cu legislația statului membru din care provine sau din motive de dificultăți practice majore.

107. În această privință, trebuie să se constate mai întâi că această rezervă nu se aplică

45 — În practică, se pare că instanțele apelează mai degrabă în mod restrictiv la acest instrument. În mod curent se obișnuiește obligarea părților de a prezenta documentele și obiectele aflate în posesia lor (*disclosure*). Numai în cazul în care procedura de *disclosure* este insuficientă pentru obținerea probelor, este luată în calcul posibilitatea de adoptare a unui *search order* (a se vedea Zuckerman, *Zuckerman on Civil Procedure*, ediția a doua, Londra, 2006, punctul 14.177).

46 — Practice Direction 25 — Interim injunctions, 7.2.

47 — Practice Direction 25 — Interim injunctions, 7.6.

în cazul în care măsura solicitată conform legislației străine nu este identică cu legislația și practica internă [48]. În caz contrar, articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1206/2001 ar fi lipsit de efect practic. În acest sens, formularea rezervei în conținutul regulamentului depășește în mod expres limitele articolului 9 alineatul 2 din Convenția de la Haga privind obținerea de probe, care permite un refuz în cazul în care cererea de obținere a probelor conform unei proceduri speciale nu este compatibilă cu legislația statului solicitat.

108. În schimb, instanța solicitată trebuie în primul rând să depună toate eforturile posibile în raport cu mijloacele de care dispune pentru a executa măsura guvernată de dreptul statului solicitant.

109. În această privință, trebuie avut în vedere că esența asistenței judiciare conform Regulamentului nr. 1206/2001 este aceea că o instanță dintr-un stat membru se adresează direct unei instanțe din alt stat membru prin formularea unei cereri de obținere de probe. Asistența judiciară nu trebuie îngreunată excesiv prin impunerea unor obligații prea extinse părților implicate în fața instanței solicitante în cadrul executării procedurii de obținere a probelor în statul instanței solicitate [49].

110. În plus, conform articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1206/2001, executarea unei cereri nu dă dreptul, în principiu, la rambursarea taxelor sau a cheltuielilor. În temeiul articolului 18 alineatul (2), instanța solicitată poate solicita numai rambursarea onorariilor plătite experților și interpreților, precum și a cheltuielilor rezultate ca urmare a actelor de cercetare conform unei proceduri speciale în temeiul articolului 10 alineatele (3) și (4).

111. În măsura în care nu este posibilă o executare întocmai a cererii conform legislației străine din cauza unor dispoziții interne contrarii sau a unor dificultăți practice majore, nu este admisă restituirea nesoluționată a cererii fără alte demersuri. În temeiul interpretării Regulamentului nr. 1206/2001 în sensul promovării asistenței judiciare, instanța solicitată trebuie să execute măsura cerută într-o formă modificată, astfel încât aceasta să fie compatibilă cu legislația internă [50]. Dacă nu există nici această posibilitate, mai rămâne soluția de aplicare a unei proceduri similare conform legislației interne [51].

48 — A se vedea Rauscher/v. Hein, *Europäisches Zivilprozessrecht*, ediția a doua, München, 2006, articolul 10 din Regulamentul nr. 1206/2001, punctul 13.

49 — În cazul audierii de martori pe parcursul procedurii de asistență judiciară conform Regulamentului nr. 1206/2001 se prevede expres în Practice Direction 34 — Depositions and Court Attendance by Witnesses, 11.3 de exemplu, că Treasury Solicitor preia rolul reclamantului în fața instanței solicitate. A se vedea în acest sens și Layton/Mercer, *European Civil Practice*, ediția a doua, Londra, 2004, punctul 7.062.

50 — A se vedea Rauscher/v. Hein, *Europäisches Zivilprozessrecht*, ediția a doua, München, 2006, articolul 10 din Regulamentul nr. 1206/2001, punctul 22 și următoarele.

51 — A se vedea Huber în: Gebauer/Wiedmann, *Zivilrecht unter Europäischem Einfluss*, Stuttgart u. a., 2005, cap. 29, punctul 133.

112. În stadiul actual al procedurii, Curtea nu este însă chemată să interpreteze în mod definitiv normele aplicabile ale regulamentului cu privire la eventuale motive de refuz sau rezerve. Aceste preocupări vor reveni pentru început instanței solicitate. În cazul în care aceasta ar urma să aibă dubii cu privire la sfera de aplicare a dispozițiilor, în calitate de ultimă instanță, ar fi abilitată și ar avea obligația de a sesiza Curtea care, cunoscând situația de fapt și de drept, ar putea lua o poziție mai precisă cu privire la interpretarea articolului 14 alineatul (2) litera (b) și a articolului 10 alineatul (3) a doua teză din Regulamentul nr. 1206/2001.

V — Concluzie

113. Având în vedere argumentele prezentate, propunem Curții să răspundă la întrebarea preliminară adresată de Tribunale Civile di Genova după cum urmează:

„Măsurile de conservare și de obținere a probelor, precum descrierea în temeiul articolelor 128 și 130 din Codul proprietății industriale italian, reprezintă acte de cercetare, care intră în domeniul de aplicare definit la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială și pe care instanța unui stat membru trebuie să le execute, la cererea unei instanțe din alt stat membru, în măsura în care nu există motive de refuz."